

دانشکده‌ی مهندسی برق

حسگری فشرده

مدرس: دکتر امینی

تمرین سری چهارم

سوال اول

الف) یک متغیر تصادفی X و ثابتهای مثبت c_1 و c_2 را در نظر بگیرید که در رابطه زیر صدق می‌کند.

$$\mathbb{P}[|X - \mathbb{E}X| \geq t] \leq c_1 e^{-c_2 t^2} \quad \forall t \geq 0$$

(۱) ثابت کنید $\text{var}(X) \leq \frac{c_1}{c_2}$

(۲) یک میانه هر عددی است که $\mathbb{P}[X \leq m_X] \geq \frac{1}{2}$ و $\mathbb{P}[X \geq m_X] \geq \frac{1}{2}$ برقرار باشد. نشان دهید اگر رابطه‌ی قسمت الف برقرار باشد آنگاه برای هر میانه‌ی m_X داریم:

$$\mathbb{P}[|X - m_X| \geq t] \leq c_3 e^{-c_4 t^2} \quad \forall t \geq 0$$

که $c_3 = 2c_1$ و $c_4 = \frac{c_2}{4}$ است. (۳) برعکس نشان دهید اگر رابطه بخش ب برقرار باشد، آنگاه رابطه الف برای $c_1 = 1 + 2c_3$ و $c_2 = \frac{c_4}{4}$ برقرار است.

ب) در قضیه تجمع اندازه‌ی توابع، با استفاده از لم $Tails$ که معادل بودن سه گزاره درباره یک متغیر نامنفی را مطرح می‌کرد، نشان دهید که برای توابع $1 - \text{lipschitz}$ مانند f ، استفاده از تکانه‌های دیگر به جای $median$ تابع (مانند میانگین)، تنها باعث تغییر در ضریب عبارت نمایی c_2 میشود:

$$P(|f - Mf| > t) \leq c_1 e^{-c_2 t^2 / 2}$$

سوال دوم

متغیر تصادفی X را زیر گاوسی با متوسط صفر می‌نامند اگر:

$$\forall s \in \mathbb{R} : \mathbb{E}[e^{sX}] \leq e^{\sigma^2 s^2 / 2}$$

ثابت کنید:

الف) $\mathbb{E}[X] = 0$. (راهنمایی: می‌توانید از نامساوی $1 + sx \leq e^{sx}$ حول $s = 0$ استفاده کنید.)

ب) $\mathbb{P}[|X| > t] \leq 2e^{-\frac{t^2}{2\sigma^2}}$

ج) $\mathbb{E}\left[e^{\frac{sX^2}{2\sigma^2}}\right] \leq \frac{1}{\sqrt{1-s}} \quad \forall s \in [0, 1]$

د) ترکیب خطی تعدادی متغیر زیر گاوسی و مستقل از هم نیز زیر گاوسی است.

(ه) اگر $\|\vec{x}\|_2 = 1$ و درایه‌های A زیرگوسی استاندارد (با ثابت σ یکسان) و مستقل از هم باشند، آنگاه:

$$\begin{cases} \mathbb{P}[\|A\vec{x}\|_2^2 > a] \leq \frac{e^{-sa}}{(1-2\sigma^2s)^{\frac{m}{2}}} & \frac{1}{2\sigma^2} > s > 0 \\ \mathbb{P}[\|A\vec{x}\|_2^2 \leq a] \leq \frac{e^{sa}}{(1+2\sigma^2s)^{\frac{m}{2}}} & s > 0 \end{cases}$$

(و) $m(n, \varepsilon)$ از چه مقداری بیشتر باشد تا با احتمال ۱ در حد، ماتریسی به شکل $\frac{1}{\sqrt{m}}A$ وجود داشته باشد که در شرط ε – embedding صدق کند؟

سوال سوم

متغیر تصادفی X را σ -زیرگوسی می‌گوییم، اگر به ازای هر $\lambda \in \mathbb{R}$ ،

$$\mathbb{E}(e^{\lambda X}) \leq e^{\frac{\lambda^2 \sigma^2}{2}}$$

برقرار باشد.

(الف) متغیرهای تصادفی (نه لزوماً مستقل) $X_1, X_2, \dots, X_N$ را در نظر بگیرید که هر کدام از آنها σ -زیرگوسی هستند. دو نامساوی زیر را ثابت کنید.

$$\mathbb{E}[\max_{1 \leq i \leq n} X_i] \leq \sigma \sqrt{2 \log N}$$

(ب) فرض کنید $\mathbf{P}$ یک چند وجهی با N راس $v^{(1)}, v^{(2)}, \dots, v^{(N)}$ در فضای $\mathbb{R}^d$ باشد و بردار تصادفی $X \in \mathbb{R}^d$ را چنان در نظر بگیرید که متغیرهای تصادفی $[v^{(i)}]^T X$ به ازای $i = 1, \dots, N$ σ -زیرگوسی باشند. نشان دهید

$$\mathbb{E}[\max_{\theta \in \mathbf{P}} \theta^T X] \leq \sigma \sqrt{2 \log N}$$

(ج) متغیرهای تصادفی $X_1, X_2, \dots, X_N$ با توزیع $\mathcal{N}(0, \sigma^2)$ و مستقل از هم را در نظر بگیرید. نشان دهید

$$\mathbb{E}[\max_{1 \leq i \leq n} X_i] \geq \frac{\sigma}{\sqrt{\pi \log 2}} \sqrt{\log N}$$

(د) (امتیازی) فرض کنید متغیرهای تصادفی $X_1, X_2, \dots$ یک دنباله نامتناهی از متغیرهای تصادفی زیرگوسی است که X_i یک متغیر $\sigma_i(\log(i + 1) - 1)$ -زیرگوسی است. نشان دهید:

$$\mathbb{E}[\max_{1 \leq i} X_i] < C \max_i \sigma_i$$

سوال چهارم

فضای مکعب همینگ $\{0, 1\}^n$ که مجهز به متر $d_H(x, x') = \sum_{i=1}^n 1[x_i \neq x'_i]$ را در نظر بگیرید. فرض کنید توزیع یکنواخت μ را روی مکعب همینگ قرار دارد، ثابت کنید به ازای هر تابع L -lipschitz مانند $f: \{0, 1\}^n \rightarrow \mathbb{R}$ داریم:

$$\mathbb{P}_\mu[|f(X) - m_f| \geq t] \leq 2e^{-\frac{2t^2}{nL^2}}$$

سوال پنجم

از جبرخطی می‌دانیم که هر مجموعه‌ای از بردارهای عمود برهم در $\mathbb{R}^n$ حداکثر n بردار را در بردارد. با این حال اگر اجازه دهیم که بردارها تقریباً

بر هم عمو باشند، مجموعه‌ای با اندازه $O(e^{cn})$ از بردارهای تقریباً عمود برهم وجود دارد! به طور دقیق، فرض کنید $\varepsilon \in (0, 1)$. نشان دهید یک مجموعه بردارهای $\{x_1, \dots, x_N\}$ از بردارهای یکه وجود دارد که در $\mathbb{R}^n$ دو به دو تقریباً عمود هستند:

$$|\langle x_i, x_j \rangle| \leq \varepsilon \quad \forall i \neq j \in [N]$$

9

$$N \geq \exp(c(\varepsilon)n)$$

که $c(\varepsilon)$ تابعی از ε است.

سوال ششم

از نامساوی $Brunn - Minkowski$ که به شکل زیر است، برای اثبات لم لوی استفاده خواهیم کرد. برای هر دو شی فشرده و غیر تهی C, D در فضای $\mathbb{R}^n$ داریم:

$$[\text{vol}(\lambda C + (1 - \lambda)D)]^{\frac{1}{n}} \geq \lambda [\text{vol}(C)]^{\frac{1}{n}} + (1 - \lambda) [\text{vol}(D)]^{\frac{1}{n}} \quad \forall \lambda \in [0, 1]$$

که $\lambda C + (1 - \lambda)D = \{\lambda c + (1 - \lambda)c \mid c \in C, d \in D\}$. همچنین صورت معادلی نیز که معروف به نامساوی حسابی هندسی است، دارد که به شکل زیر است:

$$\text{vol}(\lambda C + (1 - \lambda)D) \geq [\text{vol}(C)]^\lambda [\text{vol}(D)]^{1-\lambda} \quad \forall \lambda \in [0, 1]$$

الف) گوی اقلیدسی در فضای $\mathbb{R}^n$ ، به صورت $\mathbb{B}_2^n = \{x \in \mathbb{R}^n \mid \|x\|_2 \leq 1\}$ تعریف می‌شود. برای هر مجموعه $A \subset \mathbb{R}^n$ و $\varepsilon \geq 0$ ، که $\text{vol}(A) = \text{vol}(\mathbb{B}_2^n)$ نشان دهید:

$$\text{vol}(A^\varepsilon) \geq \text{vol}([\mathbb{B}_2^n]^\varepsilon)$$

$$\text{که } X^\varepsilon = X + \varepsilon \mathbb{B}_2^n$$

ب) برای هر زیرمجموعه $A \subset \mathbb{B}_2^n$ نشان دهید که

$$\frac{1}{2} \|a + b\|_2 \leq 1 - \frac{\varepsilon^2}{8} \quad \forall a \in A, b \in (A^\varepsilon)^c$$

$$\text{که } (A^\varepsilon)^c = \mathbb{B}_2^n \setminus A^\varepsilon$$

ج) اگر $\mathbb{P}$ یک توزیع (نه لزوماً با جمع ۱) یکنواخت روی کره $\mathbb{B}_2^n$ باشد، نشان دهید $\mathbb{P}[A](1 - \mathbb{P}[A^\varepsilon]) \leq (1 - \frac{\varepsilon^2}{8})^{2n}$

د) حال این نامساوی را اثبات کنید $\sup_{A \subset \mathbb{B}_2^n} \{1 - \mathbb{P}(A^\varepsilon) \mid \mathbb{P}(A) \geq 1/2\} \leq 2e^{-n \frac{\varepsilon^2}{4}}$ و چه نتیجه‌ای می‌گیرید.

قسمتهای بعدی سوال امتیازی هستند.

ه) حال عبارت زیر را برای یک فضای متریک (X, d) و اندازه احتمال μ ، یک نامساوی ایزوپرمتریک^۱ می‌گوییم.

$$\mu(A^\varepsilon) \geq 1 - Ce^{\frac{-\varepsilon^2}{2\sigma^2}} \quad \forall \varepsilon \geq 0, A \subset X \text{ s.t. } \mu(A) \geq \frac{1}{2}$$

---

^۱isoperimetric inequality

که μ یک اندازه‌ی احتمال ^{2} دلخواه روی فضای متریک $(\mathbb{X}, d)$ است. نشان دهید اگر μ در نامساوی ایزوپرمتریک صدق کند، آنگاه

$$\mathbf{P}_\mu[f - \text{med}(f) \geq t] \leq Ce^{\frac{-t^2}{\sigma^2}} \quad \forall t \geq 0, f \in \text{Lip}(\mathbb{X})$$

(و عکس قسمت و را اثبات کنید یعنی نامساوی ایزوپرمتریک را با فرض برقراری حکم قسمت و، بدست آورید.

(ز) نشان دهید اگر μ در نامساوی ایزوپرمتریک صدق کند، آنگاه برای هر تابع $f \in \text{Lip}(\mathbb{X})$

$$\text{med}(f) \leq \mathbf{E}_\mu f + C\sigma\sqrt{\pi/2}$$

و نتیجه بگیرید

$$\mathbf{P}_\mu[f - \mathbf{E}_\mu(f) \geq t] \leq e^{C^2\pi/4} e^{\frac{-t^2}{8\sigma^2}} \quad \forall t \geq 0$$

(ح) عکس قسمت ح یعنی اگر برای هر تابع $f \in \text{Lip}(\mathbb{X})$ (که $\text{Lip}(\mathbb{X})$ مجموعه تمام توابع لیپشیتز با ضریب ۱ است که روی فضای متریک مورد نظر تعریف شده‌اند) داشته باشیم:

$$\mathbf{P}_\mu[f - \mathbf{E}_\mu(f) \geq t] \leq Ce^{\frac{-t^2}{2\sigma^2}} \quad \forall t \geq 0$$

نشان دهید

$$\mathbf{E}_\mu f \leq \text{med}(f) + C\sigma\sqrt{2\log 2C}$$

و نتیجه بگیرید

$$\mathbf{P}_\mu[f - \text{med}(f) \geq t] \leq 2Ce^{\frac{-t^2}{8\sigma^2}} \quad \forall t \geq 0$$

(ت) $W_1(\mu, \nu) = \sup_{f: \|f\|_{\text{Lip}} \leq 1} \{\mathbf{E}_\mu[f(X)] - \mathbf{E}_\nu[f(X)]\}$ فاصله‌ی واسراشتاین و $D(\nu, \mu) = \mathbf{E}_\nu[\log(d\nu/d\mu)]$ فاصله $kullback - leibler$ از مشهورترین فاصله‌های توزیع در نظریه احتمال هستند(میتوانید جهت کسب اطلاعات بیشتر از ویکی پدیا استفاده کنید). هدف از این بخش ارایه شرط کافی برای برقراری لم $blow - up$ در یک فضای متریک و برای اندازه احتمال μ است.

فرض کنید $W_1(\nu, \mu) \leq \sqrt{2\sigma^2 D(\nu, \mu)}$. آنگاه ثابت کنید

$$d(A, B) \leq W_1(\mu(\cdot|A), \mu(\cdot|B)) \leq \sqrt{2\sigma^2 \log(1/\mu(A))} + \sqrt{2\sigma^2 \log(1/\mu(B))}$$

برای هر دو مجموعه $A, B \subset \mathbb{X}$ ، تعریف می‌کنیم $d(A, B) = \min(d(x, y) | x \in A, y \in B)$

(ی) نتیجه قسمت قبل را برای $B = \mathbb{X} \setminus A^\varepsilon$ اعمال کنید و نتیجه بگیرید

$$\mu(A^\varepsilon) \geq 1 - 2e^{\frac{-\varepsilon^2}{8\sigma^2}} \quad \forall \varepsilon \geq 0, A \subset \mathbb{X} \text{ s.t. } \mu(A) \geq \frac{1}{2}$$

سوال هفتم

با استفاده از به تمرکز اندازه در مورد گوی اقلیدسی n -بعدی و هم چنین در مورد سطح کره اقلیدسی n -بعدی که در کلاس مطرح شد، مساله زیر را حل نمایید.

فرض کنید m نقطه در فضای اقلیدسی $\mathbb{R}^n$ به صورت $i.i.d$ از توزیع $\mathcal{N}(0, I_{n \times n})$ بدست آمده است. همچنین فرض کنید $m \geq \exp(Cn)$ که C یک ضریب ثابت به اندازه کافی بزرگ است. نشان دهید با احتمال بالا، پوشش محدب این نقاط، تقریباً برابر یک گوی اقلیدسی n -بعدی با شعاع $\log n$ است. به طور دقیق $(1 - \varepsilon)B_2^n(\log n) \subseteq \text{Conv}(A) \subseteq (1 + \varepsilon)B_2^n(\log n)$ که $B_2^n(r) = \{x \in \mathbb{R}^n : \|x\|_2 \leq r\}$ تعریف یک گوی اقلیدسی n -بعدی است و ε مقدار مثبت کوچکی است.

منظور از پوشش محدب یا convex-hull نقاط $A = \{x_1, \dots, x_m\}$ یعنی:

$$\text{Conv}(A) = \{y \in \mathbb{R}^n : \exists a_1, \dots, a_m \in \mathbb{R} \text{ s.t. } y = \sum_{i=1}^m a_i x_i\}$$

سوال هشتم

الف) با استفاده از معادل بودن تمرکز اندازه حول میانگین و میانه و لم لوی نشان دهید که اگر برای هر تابع L -لیپشیتز روی سطح کره اقلیدسی n -بعدی S_2^{n-1} تحت توزیع یکنواخت تمرکز اندازه حول میانه را داشته باشیم، یعنی

$$\mathbb{P}[|f(X) - m_f| \geq \varepsilon] \leq 2e^{-\frac{n\varepsilon^2}{2L^2}} \quad \forall t \geq 0$$

آنگاه تمرکز اندازه به مفهوم زیر را برای هر زیرمجموعه $A \subset S_2^{n-1}$ را نیز داریم.

$$\mu(A^\varepsilon) \geq 1 - e^{-\frac{n\varepsilon^2}{2L^2}}$$

ب) (امتیازی) با توجه به قسمتهای امتیازی سوال ۶ نشان دهید حکم الف برای هر فضای متریک $(\mathbb{X}, d)$ و توزیع احتمال μ درست است. بنابراین تمرکز اندازه برای توابع لیپشیتز حول میانه و تمرکز اندازه به مفهوم هندسی باهم معادلند.